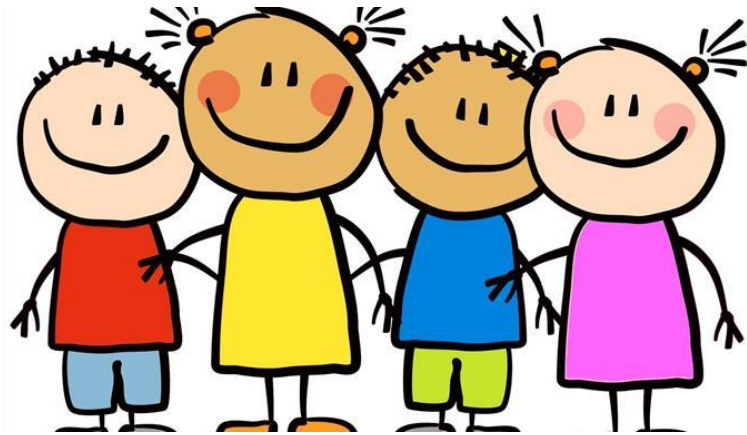

PERHEPÄIVÄHOIDON
TOIMINTASUUNNITELMA
2024 - 2025

30.8.2024

Jaana Lehtola, päiväkodin johtaja

Taru Sysinoro, apulaisjohtaja

Suunnitelma toimintavuodelle 2024–2025

YLEISTÄ

1. Perhepäivähoidon ajankohtaiset asiat

Kotona työskenteleviä perhepäivähoitajia on tämän toimintakauden alussa 14. Ryhmäperhepäivähoito Käenpesässä, joka toimii perhepäivähoidon varahoitoyksikkönä Lempilän päiväkodin yhteydessä (Opintotie 3), työskentelee kaksi lastenhoitajaa. Käenpesässä on kahdeksan varahoitopaikkaa.

Paimion varhaiskasvatuksessa on meneillään lukutaidon palikat-hanke. Hanke on kirjaston koordinoima hanke varhaiskasvatukseen. Hankkeeseen on valittu työryhmä, johon kuuluu myös varhaiskasvatuksen henkilöstöä. Hankeen tiimoilta olemme järjestäneet yhteistoimintaa kirjaston kanssa, johon kuuluvat muun muassa puistosatunnit. Lisäksi hoitajia on kannustettu käyttämään kirjaston palveluita sekä hakemaan kirjastokortteja työkäyttöön. Kirjastosta on saavilla myös erilaisiin teemoihin liittyviä kirjastokasseja, joita perhepäivähoitajat voivat lainata lasten käyttöön.

Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu on alkanut Paimion varhaiskasvatuksessa. Suunnitelman prosessin selvitystyö on aloitettu perhepäivähoidossa keväällä 2024. Huoltajille tehtiin kysely asian tiimoilta. Suunnitelma on tarkoitus jalkauttaa perhepäivähoidon ryhmiin toimintakauden aikana.

Paimion varhaiskasvatus on mukana liikkuva varhaiskasvatus ohjelmassa. Ohjelman tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle liikkumisen ilo sekä riittävä päivittäinen fyysinen aktiivisuus. Perhepäivähoidossa on valittu liikuntavastaava, joka osallistuu yhteisin koulutuksiin ja välittää niistä tietoa yhteisissä työilloissa.

Perhepäivähoidossa toimi hoitajien tukena Perhepäivähoidon tiimi, johon kuuluvat Kveo (konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja), velho (varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitaja), Kriivarin päiväkodinjohtaja ja varhaiskasvatusohjaaja. Tiimi koontuu noin kerran kuukaudessa.

Paimio viettää vuonna 2025 Paimio 700-vuotisjuhlavuotta. Juhlavuotta vietetään läpi vuoden 2025, jolloin tuodaan esille Paimion historian vaihteita ja paikkakunnan kulttuuriympäristöä. Varhaiskasvatuksessa juhlavuoteen on suunnitteilla mm. yhteisiä tapahtumia, joihin myös perhepäivähoitajat osallistuvat.

2. Lapsiryhmät 2024-2025

Perhepäivähoidossa on 56 hoitopaikkaa. Suurin osa lapsista on alle 3-vuotiaita. Tavoitteena on, että paikat on täytetty heti kauden alussa. Vapaita hoitopaikkoja käytetään perhepäivähoidon varahoitopaikkoina.

3. Henkilökunta 2024-2025

Paimiossa on vakituudessa työsuhhteessa 14 perhepäivähoitajaa, jotka työskentelevät omassa kodissaan. Perhepäivähoidon varahoitoyksikössä Käenpesässä työskentelee kaksi hoitajaa. Perhepäivähoidon esihenkilöinä toimivat Lempilän, Preitilän ja Hanhijoen päiväkotien apulaisjohtaja ja Kriivarin päiväkodinjohtaja. Alueellisesti perhepäivähoitajat sijoittuvat eri puolille Paimiota. Vistan alueella toimii kolme hoitajaa, Kriivari/Tapiolan alueella kuusi, Saari/Terveyskeskus alueella yksi, Oinilassa kaksi ja Preitilässä kaksi perhepäivähoitajaa.

4. Perhepäivähoidon toimintakulttuuri

Perhepäivähoito tarjoaa lapselle vaihtelevan ja monipuolisen, kodinomaisen ympäristön hoitajan omassa kodissa. Lasta hoitaa päivän aikana yksi aikuinen. Pieni lapsiryhmä mahdollistaa lapsen yksilöllisen huomioimisen ja läheisyyden. Pienessä ryhmässä on hyvät mahdollisuudet opetella turvallisessa ympäristössä ryhmässä toimimista, ryhmäytymistä ja yhteistyötä muiden lasten kanssa. Yhdessä harjoitellaan sovitujen sääntöjen noudattamista sekä toisten huomioon ottamista. Lapsella on mahdollisuus tutkia asioita ja ilmiöitä sekä hankkia tietoja, taitoja, kokemuksia ja elämyksiä ikänsä mukaisesti.

Perhepäivähoidon tavoitteena on myös tukea lasten huoltajia heidän kasvatustehtävässään sekä edistää lapsen kehitystä turvallisessa ja myönteisessä ilmapiirissä. Tärkeää on yhdessä sitoutua lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen ja rakentaa luottamuksellinen vuorovaikutussuhde.

Perhepäivähoitajat tapaavat puistoissa ja yhteisissä tapahtumissa, jossa lapset saavat kokemuksia suuremmissa ryhmässä olemisesta ja saman ikäisistä kavereista. Yhteisissä tapaamisissa suuremmissa ryhmässä toimiminen tukee lasten vertaissuhteiden kehittymistä ja rohkaisee lapsia hyvään vuorovaikutukseen. Ryhmässä leikkiessään lapset oppivat säätämään tunteitaan ja tahtomistaan sekä huomioimaan toisten ihmisten näkökulmia.

Perhepäivähoidon pedagogiseen toimintakulttuurin tullaan toimintakauden aikana panostamaan lisää. Perhepäivähoidon oppimisympäristöä pyritään kehittämään leikkiä tukevaksi. Perhepäivähoidossa järjestetään hoitajille koulutusta asian tiimoilta. Perhepäivähoidossa mahdollistuu aikuisen aito läsnäolo leikissä, mikä tukee lasten vuorovaikutuksen kehittymistä ja ehkäisee ristiriitojen syntymistä. Lisäksi vahvistetaan kuvatuken käyttöä päivän aikana. Tavoitteena on vahvistaa lasten kielellistä kehitystä ja vuorovaikutuksen laatua perhepäivähoitajan ja lasten välillä.

Lapsille laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma. Lasta haastatellen ja havainnoiden sekä vanhempien kanssa keskustellen asetetaan varhaiskasvatuksen toiminnalle tavoitteet, jotka tukevat lapsen kasvua, hyvinvointia ja oppimista. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa ei aseteta tavoitteita lapselle, vaan pedagogiselle toiminnalle, jolla tuetaan lasta päivän aikana. Toiminnan sisältöjä ja menetelmiä mukautetaan vastaamaan eri-ikäisten ja eri kehitysvaiheissa olevien lasten tarpeita. Lapsen yksilölliset tarpeet nivotaan yhteen ryhmän tavoitteiden kanssa. Tärkeää on ottaa huomioon lapsen kiinnostuksen kohteet, jotka kirjataan varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Perhepäivähoitajilla kuten myös Käenpesän tiimillä on käytössä ryhmävasu. Ryhmävasun avulla suunnitellaan pedagogista toimintaa lapsille. Toiminnan suunnittelun lähtökohtana ovat lasten vasut, joista nousee tarpeet/tavoitteet toiminnan suunnittelulle ja oppimisympäristön kehittämiseksi. Ryhmävasua työstetään tiimeissä.

VARHAISKASVATUS

Toiminnan suunnittelu, arviointi, toteutus ja kehittäminen

Perhepäivähoidossa toiminnan suunnittelun lähtökohtana on ryhmän ikärakenne ja lasten vasuista nousseet tavoitteet. Lasten mielenkiinnonkohteet huomioiden perhepäivähoitaja voi laatia oman ryhmävasunsa ja suunnitella ryhmänsä toiminnan, mikä perushoidon lisäksi sisältää ohjattua toimintaa ja vapaata leikkiä sekä sisällä että ulkona.

Ryhmäperhepäivähoito Käenpesä toimii tiiminä. He laativat tiimisopimuksen ja yhteisvastuullisesti suunnittelevat ja toteuttavat päivittäisen toiminnan sisällön, ottaen huomioon kulloinkin läsnä olevien lasten lukumäärän, ikä- ja kehitystason sekä päivittäisen hoitoajan. Tärkeimpänä tavoitteena kuitenkin on luoda turvallinen ilmapiiri lapsille, jotka viettävät päivänsä varahoidossa, poissa oman tutun perhepäivähoitajan luota. Yhteistyötä tehdään Lempilän työntekijöiden kanssa. Yhteistyössä suunnitellaan lapsille tapahtumia ja arvioidaan ja kehitetään toimintaa.

Perhepäivähoitajat toimivat myös tiimeissä. Pääsääntöisesti tiimit muodostuvat alueellisesti lähekkäin asuvista perhepäivähoitajista. Tiimit kokoontuvat noin kerran kuukaudessa. Tiimin jäsenet ovat valinneet keskuudestaan tiiminvetäjän, jonka vastuulla on tiimipalaverien järjestäminen ja suunnitelmien toimittaminen perhepäivähoidon ohjaajille. Tiimipalavereissa hoitajat suunnittelevat toimintakauden yhteisen ohjelman ja arvioivat aikaisemman toimintakauden aikana toteutettua toimintaa. Toimintasuunnitelmat ja -arviointit toimitetaan varhaiskasvatustapahtumien ohjaajalle.

Tiimityöskentely mahdollistaa perhepäivähoidossa oleville lapsille mahdollisuuden oppia toimimaan myös isommassa ryhmässä. Oikeus oman ikäisen lapsen leikkisyyteen mahdollistetaan yhteisissä ulkoiluissa, metsäretkillä ja muussa tiimin ohjatussa toiminnassa. Tiimistä löytyy vertaistukea ja mallia niin hoitajille kuin lapsille.

Tiimeillä on omat liikuntasalivuorot, jolloin he voivat sisätiloissa toteuttaa yhteistä toimintaa. Kokoontumispaikkoja ovat mm. Tillintupa ja Tapiolan päiväkotien kerhotalossa järjestetään Leppiskerho, johon hoitajilla on mahdollisuus osallistua. Tänä toimintakautena pyritään vahvistamaan myös yhteistyötä päiväkotien kanssa. Tavoitteena on, että perhepäivähoitajat voisivat osallistua lähipäiväkotien tapahtumiin.

Toimintakautena pyritään vahvistamaan myös tiimien yhteistoimintaa järjestämällä tiimien yhteisiä tapahtumia ja retkiä lapsille ja perheille. Lisäksi suunnitellaan yhteistä tyhy-toimintaa.

Perhepäivähoitajien työllät järjestetään kerran kuukaudessa. Työiltoihin osallistuvat hoitajien lisäksi kveo, velho sekä perhepäivähoidon ohjaajat. Työiltojen sisältö suunnitellaan perhepäivähoitajien työn tarpeiden mukaan. Lisäksi työiltoihin sisällytetään hoitajien työn tueksi pedagogista koulutusta. Toimintavuoden työilloissa perehdytään ajankohtaisten asioiden lisäksi varhaiskasvatuksen hankkeisiin, esim. Lukutaidon paikalliset -hankkeeseen, toiminnalliseen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitteluun, liikkuvaan varhaiskasvatusohjelmaan sekä leikin kehittämiseen.

Työpuhelin on hoitajien tärkein viestintäväline (Daycare hoitoaikojen kirjaukseen, Teams, tekstiviestit, sähköposti) jonka kautta ajantasainen ja yhtäaikainen viestintä onnistuu varhaiskasvatusohjaajan ja perhepäivähoitajien välillä. Perhepäivähoitajat ovat saaneet käyttöönsä myös kannettavat tietokoneet. Tämä on mahdollistanut Wilma ja Populus ohjelmien käyttöönoton myös perhepäivähoitajille. Perhepäivähoidon ohjaajat tapaavat perhepäivähoitajia säännöllisesti ja käyvät heidän kanssaan aktiivista keskustelua työhön liittyvistä asioista.

Yhteisen toiminnan suunnitelma:

Elokuu: Hoitajien työilta: vasuprosessi ja lasten tuen asiat sekä Leikin lumo- koulutus

Syyskuu: Vanhempainilta

Liikkuva varhaiskasvatus: Arkiseikkailu- tempaukseen osallistuminen

Lokakuu: Hoitajien työilta, tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman

Marraskuu: Hoitajien työilta: Lasten joulujuhlan suunnittelu

Lasten joulujuhla

Lapsen oikeuksien viikon tempaukseen osallistuminen

Joulukuu: Perhepäivähoitajien työhyvinvointi-ilta

Tammikuu: Kehittämispäivä: tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Helmikuu: Varhaiskasvatuksen koulutuspäivä.

Maaliskuu: Hoitajien työilta: Suunnitteilla tukiviittomakoulutusta

Huhtikuu: Hoitajien työilta: Musiikkipedagogiikka perhepäivähoidossa.

Toukokuu: Perhepäivähoidon kevätretki

Kesäkuu: Kehittämispäivä: Asiakastyytyväisyyskyselyn tulosten käsittely;

leikkiteeman ja kauden arviointi

Perhepäivähoidon toiminnan painotusalueet ja aihekokonaisuudet

Toimintakautena perhepäivähoidossa pyritään vahvistamaan leikkipedagogiikkaa esimerkiksi tarjoamalla hoitajille aiheeseen liittyvää koulutusta. Aihetta käsitellään myös hoitajien tiimeissä. Työilloissa ja tiimipalavereissa hoitajat voivat jakaa kokemuksiaan ja ideoita. Lisäksi keskustellaan aikuisen roolista leikin tukemisessa. Perhepäivähoitajien on helppo heittäytyä mukaan lasten leikin maailmaan, olla aidosti läsnä ja osallistua lasten leikkeihin.

Perhepäivähoidossa ulkoillaan paljon. Leikkipedagogiikkaa on tarkoitus jalkauttaa myös ulkoiluun. Päivittäin ulkoillaan alueen eri leikkipuistoissa tai läheisissä metsissä. Luonto ja lähiympäristö onkin perhepäivähoidon merkittävin toiminta- ja oppimisympäristö. Lapsen edun mukaista on, että hän saa päivittäin oman ikäistään

leikkiseuraa. Tältä osin perhepäivähoitajien yhteiset ulkoilut ja muun toiminnan järjestäminen tiimeittäin on erityisen tärkeää. Näin vahvistetaan etenkin ryhmän isompien lasten sosiaalisten taitojen sekä vertaissuhteiden kehittymistä.

Perhepäivähoidon ohjauksessa painotetaan edelleen Paimion varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamista.

Keskeisiä asioita ovat:

1. hoitajan oma toiminta
  - lasten ja huoltajien sensitiivinen kohtaaminen
  - ammatillisuus
2. mallintaminen
  - esimerkkinä ja mallina oleminen
  - lasten kanssa yhdessä tekeminen
3. leikki ja leikin tukeminen päivittäisessä toiminnassa
  - leikin ohjaaminen
  - läsnäolo
4. lapsen ja huoltajien osallisuus
  - lasten mielenkiinnonkohteiden huomioiminen
  - päivittäiset keskustelut

KASVUN JA OPPIMISEN TUKI

Pienen varhaiskasvatusryhmän (enintään neljä lasta) ansiosta perhepäivähoidossa on hyvät mahdollisuudet oppia tuntemaan ja huomioimaan lapset hyvin yksilöllisesti. Lapsen tunteminen luo turvallisuutta ja antaa tilaa lapsen kehittyä ja kasvaa omaksi persoonaksi. Perhepäivähoidossa pystytään ryhmän koosta johtuen antamaan kiireetöntä hoitoa, aikaa olla yhdessä, lämminhenkistä yhdessäoloa, syyliä ja huolenpitoa.

Jokaiselle lapselle laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma. Lasta havainnoiden ja huoltajien kanssa keskustellen löydetään ne kasvuun ja oppimiseen liittyvät osa-alueet, joihin tukea saadessaan lapsen tasapainoinen kehittyminen toteutuu.

Mikäli varhaiskasvatuspaikassa havaitaan lapsen kehityksessä sellaista, mihin tarvitaan enemmän tukea, otetaan yhteyttä konsultoivaan varhaiskasvatuksen erityisopettajaan. Erityisopettaja osallistuu lapsen tuen tarpeen, tukitoimenpiteiden ja niiden toteuttamisen suunnitteluun ja arviointiin. Tarvittaessa erityisopettaja konsultoi hoitajia sekä huoltajia. Yhteistyössä hoitajan ja huoltajien kanssa suunnitellaan tarvittavat tukitoimet, jotka kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Perhepäivähoitaja vastaa ryhmänsä lasten tuen toteuttamisesta.

Perhepäivähoidossa toimii konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja lisäksi resurssi-velho (kahtena päivänä viikossa perhepäivähoidossa). Tavoitteena on, että velho jalkautuu perhepäivähoitoryhmiin ja auttaa pedagogiikan vahvistamista käytännössä. Kveo ja perhepäivähoidon esihenkilö ovat tuen prosessissa vahvasti mukana.

Tuen tasot varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatuksessa tuen tarpeen arvioinnin lähtökohtana on vanhempien ja kasvatushenkilöstön havaintojen yhteinen tarkastelu tai lapsen aiemmin todettu tuen tarve. Kolmitasoisien tuen muodostavat: yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki. Tuen tarpeet kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan yhdessä huoltajien kanssa. Perhepäivähoidon esihenkilö tekee tehostetun tuen päätöksen kuulemistilaisuuden jälkeen. Erityisen tuen päätöksen tekee varhaiskasvatusjohtaja.

TURVALLISUUS JA KIUSAAMISEN EHKÄISY

Perhepäivähoidossa on laadittu oma turvallisuussuunnitelma. Perhepäivähoitajat täyttävät kodin turvallisuuden tarkistuslistan, joka käydään läpi yhdessä perhepäivähoidon ohjaajan kanssa. Lasten lääkehoitosuunnitelmat tehdään Paimion kaupungin

varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelman mukaisesti. Perhepäivähoidossa toteutetaan Paimion varhaiskasvatuksen kiusaamisen ehkäisyn toimintamallia.

TOIMINNAN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan maaliskuussa. Palaute perhepäivähoidon osalta käsitellään hoitajien kehittämispäivässä. Esille nousseista asioista keskustellaan, omaa toimintaa arvioidaan, etsitään ratkaisuja ja määritellään kehittämisen kohteet.

Perhepäivähoitajat osallistuvat varhaiskasvatuksen yhteiseen koulutukseen ja heille tarjotaan mahdollisuutta osallistua itseä kiinnostaviin koulutuksiin resurssien mukaan. Toiminnan arviointia tehdään myös perhepäivähoitajien ja Käenpesän tiimeissä. Lisäksi kevään kehittämispäivässä arvioidaan yhdessä henkilökunnan kanssa perhepäivähoidon toimintaa.

TYÖHYVINVOINTI

Painotetaan edelleen tiimityöskentelyn tärkeyttä, jotta perhepäivähoitajan kokemus omasta työyhteisöstä ja vertaistuesta pysyy vahvana. Korostetaan toiminnan suunnittelun lisäksi myös pedagogisen keskustelun tärkeyttä.

Yhteistä työhyvinvointia ylläpitävää toimintaa järjestetään muutaman kerran vuodessa. Liikuntatyöryhmä on suunnitellut syksyille 2024 varhaiskasvatuksen yhteistä työhyvinvointitempausta henkilökunnalle.

Kaikilla työntekijöillä, myös määräaikaisilla on mahdollisuus käyttää työterveyshuollon palveluja (Lääkärikeskus Mehiläinen).

Paimion kaupungin työntekijöillä on mahdollisuus osallistua erilaisiin liikuntaryhmiin ja käyttää uimahallia maksutta. Liikunta- ja kulttuurisetelit sekä polkupyöräetu henkilökunnalle ovat viime toimintakaudella tulleita etuuksia.

Tänä toimintakautena pyritään vahvasti tukemaan työntekijöiden työhyvinvointia. Perhepäivähoidon ohjaajat osallistuvat aiheeseen liittyvään koulutukseen ja suunnitteilla on myös henkilökunnalle koulutusta aiheen parissa.

